Notiser

Fynd av husbock i naturlig biotop

[Hylotrupes bajulus occurring in natural habitat (Col., Cerambycidae)]

HANS LJUNGKVIST

Vid en översiktlig entomologisk inventering under 1981 av ett dynområde i östra Blekinge planerat att bli naturreservat (Ljungkvist & Lundgren 1982) påträffades husbock i naturlig biotop.

Skalbaggen är känd från stora delar av Göta-och Svealand men framförallt de sydligaste och östra delarna, delar av mälarlandskapen, Öland och Gotland samt en remsa utmed östersjökusten norrut ungefär till Gävle (Lekander & Jermer 1979). Denna utbredning grundas så gott som uteslutande på angrepp av byggnadsvirke inrapporterade av försäkringsbolag.

Som frilevande i artens naturliga biotop, dvs gammal barrskog av främst tall med inslag av döda och torra träd, är den bl a angiven från Bogesund i Södermanland, Gotska Sandön och Fårön (Lekander & Jermer 1979, Hedqvist muntl., Leiler 1951). Möjligen kan arten också finnas på andra platser på Gotland, lokalt på Öland och i Småland (Hedqvist muntl.)

Det nämnda dynområdet ligger c:a 2 km norr om Kristianopel och drygt 1 km från kusten. Hela området domineras av tallskog av varierande ålder. Husbocken iakttogs i ett äldre bestånd c:a 3 ha stort. Åldern på träden är beräknad till 225–250 år. Buskskiktet är svagt utvecklat, dungen tämligen gles och således ljus. En stor andel av träden är döda eller försvagade.

Flera honor och hanar iakttogs kring 20 juli. Äggläggning skedde på en stående död tall, delvis med bortfallen bark och med helt uttorkad ved. Trädet hade flera äldre kläckningshål.

Det är dock svårt att avgöra om förekomsten av husbock här är ursprunglig, eftersom den ofta uppträder som skadegörare i virke just i östra Blekinge och bebyggelse finns i platsens närhet. Trots husbockens väldokumenterade förekomst i byggnadsvirke i stora delar av landet torde denna plats, tillsammans med de övriga nämnda, tillhöra de sista kvarvarande lokalerna med naturliga biotoper för arten.

Summary

During an entomological survey of a pineforest-covered dune-area in the southeastern part of Sweden *Hylotrupes bajulus* L. was found copulating and ovipositing on a dead standing trunk of a pine-tree, *Pinus sylvestris*. On the same tree were also several old hatchingholes. The species is rather common in some parts of Sweden as a noxious insect on building-timber. In natural habitats, however, only a few occurrences have been recorded.

Litteratur

Lekander, B. & Jermer, J. 1979. Information om träskydd. – Svenska träskyddsinstitutet.

Ljungkvist, H. & Lundgren, U. 1982. Naturinventering av Höga Sand samt förslag till skötselplan. – Länsstyrelsen i Blekinge län.

Leiler, T.-E. 1951. Ett sällsynt fyndsätt för Hylotrupes bajulus L. (Col.). – Ent. Tidskr. 72: 80–81.

Hans Ljungkvist
Pl 1490, S-713 00 Nora

Troxocrus nasutus, en förbisedd dvärgspindel?

[Troxocrus nasutus, an overlooked money spider? (Araneae, Erigoninae)]

BENGT GUNNARSSON

Vissa arter påträffas mycket sällan och anses då ovanliga. Detta beror ibland på att de lever på ställen där insamlingar sällan sker. Delvis kan så vara fallet för dvärgspindeln *Troxocrus nasutus*